

Agrese
= chování se záměrem ublížit

Násilí
= agrese, jejímž cílem je krajní
poškození (zranění, smrt)

- 5-HIAA (5-hydroxyindolacetét)
- MHPG (3-metoxy-4-hydroxyfenylglykol)

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Definice domácího násilí

- Rada Evropy v roce 1985: „**Násilné chování v rodině zahrnuje jakýkoliv čin nebo opomenutí, spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují rozvoj jeho osobnosti.**“
- Obecně lze říci, že **domácí násilí je chování, které u jedné osoby vyvolává strach z osoby druhé, přičemž mezi těmito osobami existuje nebo někdy v minulosti existoval blízký vztah. Prostřednictvím moci, kterou tento strach poskytuje, určuje násilník chování oběti.**

Znaky domácího násilí

- odehrává se **v soukromí** , beze svědků, děti často přihlíží
- opakování a postupný nárůst násilných incidentů, které nabývají na intenzitě a intervaly mezi jednotlivými útoky se zkracují (**tzv. spirála násilí**)
- týrání **trvá roky** (průměrná doba se odhaduje až na 6 let)
- postupně se vytrácí důvod
- oběť vyhledává pomoc, až když jí jde o život
- **jasné role** – domácí násilí se odehrává mezi blízkými osobami (manželé, partneři, rodiče, děti, prarodiče, vnoučata, sourozenci), kde lze jasně rozlišit roli ohrožené a násilné osoby, role se nezaměňují, nejedná se o tzv. italská manželství

Druhy násilného jednání

- **Fyzické** - Bití, fackování, škrčení, postrkování, tahání za vlasy, bolestivé štípání, držení proti vlastní vůli, pálení, kopání, smýkání, ohrožování zbraní, házení předmětů, znehybnění oběti např. přivazováním
- **Psychické** - zahrnuje zejména slovní týrání, ponižování, neustálé kritizování, zesměšňování na veřejnosti i v soukromí, permanentní kontrola chodu dne, výslechy, vyhrožování zmrzačením nebo zveřejněním difamujících údajů o oběti
- **Sexuální** - všechny typy nátlaku při sexuálních aktivitách, násilí nebo nepříjemné osahávání
- **Ekonomické** – zamezení možnosti oběti disponovat finančními prostředky, ať rodinnými nebo vlastními

Formy násilného jednání

- Sociální izolace
- Zastrásování
- Vyčerpávání
- Citové týrání
- Ekonomické týrání
- Vydírání Zneužívání „práv“ muže

■ **Cyklická teorie násilí** (Lenore Wolkerová, 1979)

- 1.fáze: Růst napětí
- 2.fáze: Nekontrolovaný projev napětí
- 3.fáze: Období láskyplnost (fáze líbáňková)

■ **Kvalitativní studie** – Lamperová, 1997

Vliv výchovy

- **Tzv. cykličnost násilí**
- **Typ vazeb mezi rodičem a dítětem**
 - Normální
 - Nepevný
 - Vyhýbavý
 - Neutříděné typy
 - Přenášení nebo převrácení rolí
- **Dominantní matky vs. chladné matky**

Konformita

- **způsob duševní obrany** (Čačka)
- **snaha předejít konfliktu** (Asch)
- **procesy sociální konformity** (Kolman)
 - vyhovění - jdeme s davem, ale neměníme své vlastní názory
 - internalizace - souhlasíme s tím, že názor většiny je správnější
 - identifikace - změny svých názorů či stanovisek, abychom se podobali nějaké jiné osobě, kterou respektujeme či obdivujeme.

Mýty o domácím násilí

- Domácí násilí se týká jen sociálně slabších vrstev
- Domácí násilí jsou spíš hádky, "italská manželství"
- Příčinou domácího násilí je především alkoholismus partnera
- Za domácí násilí si mohou ženy samy, muže totiž provokují
- Ženy mají domácí násilí ve vztahu rády
- Situace asi není tak strašná, jinak by partnerka od násilníka rychle odešla

Následky

■ **Posttraumatický stresový syndrom (PTSD)**

Příznaky a symptomy

1. Znovuprožívání
2. Vyhýbání se
3. Rozrušení

– **Syndrom týrané ženy**

4 psychologické fáze

1. popření
2. vina
3. osvícení
4. zodpovědnost

– **Syndrom týraného dítěte**

■ **Stockholmský syndrom** - Solidarizující chování vůči pachateli

4 podmínky pro vznik:

1. existence hrozeb a přesvědčení, že partner je schopen je splnit
2. vnímané občasné projevy laskavosti
3. izolace
4. pocit neschopnosti uniknout

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Z POHLEDU MUŽŮ

KRITIKA

- Feministický náhled :
MUŽ = TYRAN x ŽENA = OBĚŤ
- institut vykázání
- výzkumy : John Archer , Petr Wetzels
pilotní studie R. Pucherta 2004

Pilotní studie R. Pucherta

A = 19	nezažili	zažili	jednou	2-3 krát	vícekrát
Za posledních 12m.	93 %	7 %	4%	2%	1%
Za posledních 5 let	88%	12%	5%	4%	3%
V průběhu života	77%	23%	6%	8%	9%

PREVENCE

Máte svůj **špatný den**?
Co s tím uděláte?

Odreagujete se sportem,
alkoholem?

A nebo si zase **vybijete zlost**
na svých blízkých?

Na ulici a v práci se ovládáte.
Nikdo by nevěřil,
jak **zlí a krutí** jste doma.

Pokud v tom budete pokračovat,
riskujete **červenou kartu**

Od 1. 1. 2007 můžete být
za domácí násilí ze svého domova **vytazeni**

www.bbb.cz

BILY KRUIH BEZPEČÍ
aktivní pro pomoc dětem v nebezpečí

Provoz centrem domácnosti náleží poskytlé
DOMA linka 2 51 51 13 13

HRÁZ
PRO DOMÁCNOSTI

SPF

Společnost je poskytovatelem
služeb pro domácnosti
a je členem Evropské unie
a Evropské unie kvality

www.karvovska.cz

Nelíbí se mi, že se o mě
rodice nestarají.

Proč mi nikdo
nepomůže?

Málo se pomezi 1,5m

hlavou lidí!

Proč? Jaké jsou možnosti?

Proč? Jaké jsou možnosti?

Proč? Jaké jsou možnosti?

Proč? Jaké jsou možnosti?

Proč? Jaké jsou možnosti?

dms
Dobrovolní
Mladí Služebníci

DEJME TÝMÁNÍ DĚTI ČERVENOU KANŮTU!

Podporujeme projekty dětí s tělesným

www.naspedi.cz

Nelíbí se mi, když na mě
rodiče křičí a mlátí mě.

Proč mi nikdo
nepomůže?

Můžete pomoci i Vy!

Zastavte své příběhy ve svých příbězích. Masarykův národní úřad pro práva dětí (NÚP) Nadace Hele Elvi
a její děti (Červená nadace) se pomocí občanských skupin v naší republice zabývají právy a
potřebami dětí a mládeže na území České republiky. Pokud chcete vědět více o našem úřadu
a o práci Červené nadace, můžete nás kontaktovat na adrese: Nadace Hele Elvi, Masarykův národní úřad
pro práva dětí, Praha 1, Ústecká 30, 110 00 Praha 1, tel. 224 242 224, e-mail: nup@nup.cz, www.nup.cz.

Podpořte nás svou věnováním, ušitím nebo nákupem zboží.

Obdarujte nás peněžitou částkou na číslo 67777

dms Nadace Hele Elvi

Červená nadace

SMAS

SMAS

SMAS

SMAS

SMAS

SMAS

SMAS

DEJME TÝRÁNÍ DĚTÍ ČERVENOU KARTU!

Proč nás týráš? Proč nás mlátíš? Proč nás křičíš? Proč nás...
Kartou můžete pomoci i Vy!

www.nasestika.cz

Nelíbí se mi, jak si se mnou
střeďa hraje v postýlce.

Proč mi nikdo
nepomůže?

Můžete pomoci i Vy!

Zakupování je hračky ve velké velikosti zakázáno od srpna 2007 proslulostí Vyberte si Vaše dítě na upřesněném
seznamu na pomoci obětí v dětské nemocnici. Sběratelství je povoleno pouze pro děti v nemocnici na seznamu
www.jungas.cz nebo www.nasestika.cz. Spolu s příspěvkem dárčička přinese s sebou výrobek značky Progetti.

Podpořte oděsem více uč. zemědělské školy.

Seznam darčiček SMS ve tvrti

dms SMS NASESTIKA na číslo 97777

Cena SMS je 16,- Kč. Měsíční náklady za služby jsou
pro děti v nemocnici Progetti zdarma.

DEJME TÝRÁNÍ DĚTÍ ČERVENOU KARTU!

Pro více informací Progetti, integraci LUKA! vyhledávejte www.112.cz a kontaktujte. Děkujeme všem darčičkám této kampaň!

Pomoc pro oběti

- ROSA centrum pro ženy - oběti domácího násilí
- BKB – Bílý kruh bezpečí
- ACORUS
- proFEM (projekt AdvoCats for Women)
- Gender Studies, o.p.s.
- Ekologický právní servis, poradna pro ženy v tísní Brno
- Poradna ELPIS Slezské diakonie
- řada Azylových domů, Domů pro matky v tísní apod.
- **Internetové odkazy**
- www.bkb.cz Bílý kruh bezpečí
- www.cnnfm.cz PON- poradna pro oběti násilí
- www.donalinka.cz
- www.nasiliunas.cz
- www.chlapivakci.cz
- www.svaz-muzu.cz

Prameny

- Bentovin, Arnon: **Týrání a sexuální zneužívání v rodinách**, Grada, Praha, 1998.
- Voňková, Jiřina: **Domácí násilí - právní minimum pro lékaře**, proFem, Praha, 2004.
- www.domacinasili.info/cze/
- www.feminismus.cz
- www.stopnasili.cz
- www.icm.cz/domaci-nasili

ŠIKANA (BULLYING)

Def. Jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně týrá a zotročuje spolužáka či spolužáky a používá k tomu agresi a manipulaci

VNĚJŠÍ PROJEVY ŠIKANY

- PŘÍMÉ x NEPŘÍMÉ
- FYZICKÉ x VERBÁLNÍ
- AKTIVNÍ x PASIVNÍ

ŠIKANA JAKO...

- NEMOCNÉ CHOVÁNÍ
- ZÁVISLOST
- PORUCHA VZTAHŮ VE SKUPINĚ

STADIA ŠIKANY

- OSTRAKISMUS
- FYZICKÁ AGRESE, PŘITVRZOVÁNÍ
MANIPULACE
- VYTVOŘENÍ JÁDRA
- PŘIJETÍ NOREM AGRESORŮ
SKUPINOU
- TOTALITA, DOKONALÁ ŠIKANA

ZVLÁŠTNOSTI NĚKTERÝCH ŠIKAN

- S rasovým podtextem
- Sexuálně orientovaná
- Lynčování
- V uzavřených komunitách (dětské domovy, diagnostické ústavy,...)
- Zdravotně znevýhodněné oběti

KOMPLOT VELKÉ ŠESTKY

- OBĚŤ (OBĚTI)
- AGRESOR (AGRESOŘI)
- OSTATNÍ ČLENOVÉ SKUPINY
- RODIČE AGRESORŮ
- RODIČE OBĚTI
- AUTHORITY – UČITELÉ, VYCHOVATELÉ, ŘEDITEL, ŠKOLNÍ INSPEKTOR, ...

PRVNÍ POMOC PŘI ŠIKANĚ

- ZAJISTIT OCHRANU OBĚTI
(PŘÍPADNOU LÉKAŘSKOU POMOC, ČI
POLICII)
- KONTAKTOVAT ODBORNÍKA PRO
PRÁCI SE ŠIKANOU
- INFORMOVAT UČITELE, ŘEDITELE,
RODIČE...

VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

- BEZPROSTŘEDNÍ OCHRANA OBĚTI (lékařská péče, policie, izolace od agresorů, psychologická péče)
- ROZHOVOR S INFORMÁTORY A OBĚŤMI
- NALEZENÍ SVĚDKŮ
- ROZHOVORY SE SVĚDKY (případná konfrontace mezi svědky)

VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY 2

- ZAJIŠTĚNÍ STÁLÉ OCHRANY OBĚTEM
- ROZHOVOR S AGRESORY, PŘÍPADNÁ KONFRONTACE MEZI NIMI

CO ZJIŠTUJEME

- STUPEŇ ŠIKANY
- KOLIK JE OBĚTÍ A KDO
- KOLIK JE AGRESORŮ A KDO
- PŘESNĚ CO SE KDY STALO (kdo kopal a kam, kdo přihlížel, kdo u toho co říkal,...)
- JAK DLOUHO ŠIKANOVÁNÍ TRVALO

CHYBY PŘI VYŠETŘOVÁNÍ

- !!KONFRONTACE AGRESORŮ S OBĚTÍ !!
- PODCEŇOVÁNÍ SITUACE
- NEKONTAKTOVAT ODBORNÍKA
- DŮVĚRA VE VÝPOVĚDI AGRESORŮ

INFORMACE A LITERATURA

- Linka bezpečí nadace Naše dítě : 0800 155555
- Bílý kruh bezpečí
- Občanské sdružení proti šikanování
www.sikana.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- Pedagogicko – psychologické poradny
- Policie
- Michal Kolář: BOLEST ŠIKANOVÁNÍ, Portál, Praha 2001

Mobbing

Mobbing - východiska

- Na počátku rakouský etolog K.Lorenz
- Do ob. lidského chování pojem přenáší v 60. letech 20.stol. švédský chirurg Heinemann
- 1993 – prof. Leymann zavádí v Německu – v obl. Psychologie práce

Mobbing - definice

- Mobbing je řada komunikativních jednání, jichž se dopouští jednotlivec nebo několik osob vůči určitému člověku po delší dobu (nejméně půl roku a alespoň jednou týdně)

Mobbing - vymezení

- Systematické
- Cílené
- Časté
- Protiprávní

zasahování do osobního a pracovního života druhého člověka

Mobbing - průběh

- konflikt se konstruktivně neřeší ➤
- systematicky se vykonává psychický teror ➤
- reaguje personální vedení ➤
- oběť mobbingu je vyloučena

Mobbing – některé příčiny

- Závist
- Extrémní antipatie
- Žárlivost
- Nadměrná ctižádost (kompenzace?)
- Vyhrocená rivalita
- Náhradní objekt agrese
- Osobnostní charakteristiky (popichování..)

Mobbing – cíle aktivit

- Zamezit oběti v komunikaci
- Snížit spolupráci s obětí mobbingu
- Omezit výkonnost
- Dosáhnout lepších výsledků

Mobbing – reakce oběti

- Ignorance – vede často k eskalaci
- Submisivní postoj – snižování vlastní lidské hodnoty
- Vyhýbání se – není možné jako dlouhodobé řešení

Mobbing – postoj šéfa

- „S mobbingem nemám zkušenosti. U nás vládne dobrá atmosféra, která brání podobným „výstřelkům“.“
- „Uměl bych zabránit tomu, kdyby někdo z mých lidí začal šikanovat druhého.“

Co znamená mobbing pro šéfa?

- Zpochybnění jeho schopností a výsadního postavení „dobrého vedoucího“
- Špatná vizitka pro firmu
- Finanční ztráta pro společnost, ve které k němu dochází
- Narušení celistvosti komunity atd.

Mobbing – zvýšené riziko?

- Resort zdravotnictví a soc. věcí
- Resort školství
- Resort státní správy

(prof. Zapf)

- Obecně: větší podniky, účast „celé osobnosti“ (sdělování postojů, komunikace nejen na úrovni řešení pracovních záležitostí), závislost na spolupráci...

Mobbing ve svých obměnách

- Mobbing – bullying – employee abuse
- Bossing
- Staffing